

BÁO CÁO

Chính thức diện tích, năng suất, sản lượng cây hàng năm cả năm 2019

Do ảnh hưởng của biến đổi khí hậu nên thời tiết luôn diễn biến phức tạp, tuy nhiên được sự quan tâm chỉ đạo kịp thời của các ngành, các cấp; sự tích cực chủ động trong điều hành sản xuất cũng như đẩy mạnh chuyển đổi cơ cấu cây trồng, tăng cường khuyến cáo nông dân ứng dụng các tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất, nhờ vậy kết quả sản xuất chung cả năm 2019 trong lĩnh vực trồng sản xuất cây hàng năm của tỉnh nhìn chung là tương đối khả quan. Cụ thể một số mặt đạt được như sau:

1. Diện tích

Tính chung cả năm, toàn tỉnh thực hiện gieo trồng được hơn 681 ngàn ha, đạt 100,6% KH và bằng 100,48% hay tăng 3.286 ha so với năm 2018. Mặc dù, diện tích gieo trồng (DTGT) của 02 vụ sản xuất chính (Đông Xuân và Hè Thu) đều không đạt kế hoạch và giảm so cùng kỳ (do các nguyên nhân chủ yếu sau: Chuyển sang trồng cây ăn quả, chuyển sang nuôi trồng thủy sản, giảm diện tích (DT) màu trồng xen trong DT đất trồng cây lâu năm do đã khép tán). Tuy nhiên, do DTGT của vụ Mùa (2018-2019) và vụ Thu Đông đều vượt KH và tăng so cùng kỳ (chủ yếu do các nguyên nhân như: Sản xuất trở lại các tiểu vùng năm trước không thực hiện gieo trồng, nông dân sản xuất tự phát ngoài kế hoạch, trồng hoa màu trên các diện tích đất cây lâu năm chưa khép tán). Vì vậy, tổng DTGT cả năm 2019 vượt KH và tăng so với năm 2018. Chia ra:

- Cây lúa: Toàn tỉnh thực hiện xuống giống được gần 626,2 ngàn ha, đạt 101,01% KH và bằng 100,5% hay tăng 3.128 ha so cùng kỳ (vụ Mùa 4.756 ha, tăng 4.653 ha; vụ Đông Xuân 233.673 ha, giảm 1.278 ha; vụ Hè Thu 230.263 ha, giảm 1.156 ha và vụ Thu Đông 157.506 ha, tăng 909 ha).

- Hoa màu: Thực hiện gieo trồng được hơn 54,8 ngàn ha, đạt 96,13% KH và bằng 100,29% (+157 ha) so cùng kỳ, trong đó: Vụ Mùa tăng 284 ha (cùng kỳ không phát sinh DT hoa màu), Đông Xuân 19.617 ha, giảm 54 ha, Hè Thu 19.916 ha, giảm 56 ha và Thu Đông 15.014 ha, giảm 16 ha. Một số loại hoa màu thời gian qua do nhu cầu thị trường giảm làm cho giá bán luôn dao động ở mức thấp nên được chuyển sang các loại cây trồng khác dẫn đến DTGT giảm so với cùng kỳ như: Bắp 5.992 ha, giảm 1.494 ha; cây lấy củ có chất bột 2.574 ha, giảm 135 ha; đậu lấy hạt các loại 502 ha, giảm 163 ha; cây gia vị 3.142 ha, giảm 860 ha. Ngược lại, các loại hoa màu nhờ hiệu quả kinh tế cao nên được nông dân mở rộng qui mô sản xuất, gồm: Nhóm cây có hạt chứa dầu 1.705 ha (+282 ha); rau dưa các loại 35.085 ha (+2.104 ha); hoa các loại 264 ha (+16 ha); nhóm cây dược liệu hàng năm 135 ha (+30 ha) và nhóm cây hàng năm khác 5.411 ha, tăng 372 ha so với cùng kỳ.

2. Năng suất, sản lượng

Trước tình trạng biến đổi khí hậu diễn biến ngày càng phức tạp, đồng thời từ những dự báo của các ngành chức năng về các hiện tượng thời tiết, diễn biến tình hình sâu bệnh gây hại trên cây trồng, tình trạng xâm nhập mặn cũng như dự báo về mực nước lũ diễn ra trong năm 2019. Qua đó, ngay từ đầu năm, các ngành, các cấp đã triển khai thực hiện đồng bộ nhiều chương trình vào sản xuất, nhằm mang lại hiệu quả kinh tế cao nhất có thể cho nông dân. Cụ thể:

- Tăng cường khuyến cáo nông dân ứng dụng các tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất. Qua đó, toàn tỉnh có gần 665 ngàn ha, chiếm 97,65% DT được cày xới, làm đất trước khi gieo cấy, tăng 11 ngàn ha so cùng kỳ; đã có gần 580 ngàn ha lúa sản xuất theo “Chương trình 3G3T và 1P5G”, chiếm 92,62% DT lúa, tăng 15 ngàn ha so cùng kỳ; DT sản xuất theo mô hình “Cánh đồng lớn” các doanh nghiệp ký hợp đồng liên kết sản xuất 32,5 ngàn ha, tăng 2,2 ngàn ha so cùng kỳ; Chương trình "Chuyển đổi nông nghiệp bền vững" (VnSAT) đã triển khai trên địa bàn 5/11 huyện, thị xã, thành phố, có 19.915 hộ tham gia với DT 31.269 ha áp dụng; đồng thời khuyến khích nông dân thực hiện các biện pháp kỹ thuật Quản lý dịch hại tổng hợp-IPM;

- Công tác thủy lợi: Các ngành chức năng phối hợp xây dựng kế hoạch chủ động bơm tưới tập trung đồng loạt cho những tiểu vùng có diện tích liền kề giữa các xã với nhau, chủ động các phương án tiêu thoát nước đề phòng mưa, bão lớn bất thường. Tính chung, đã triển khai thực hiện tổng số 285 công trình với kinh phí gần 243 tỷ đồng (từ nguồn vốn thủy lợi phí và vốn hỗ trợ theo Nghị định số 35/2015/NĐ-CP), gồm: Nạo vét kênh mương; gia cố đê, đập; xây dựng, duy tu sửa chữa cống, bọng;... Nhờ vậy, trên địa bàn tỉnh không xảy ra khô hạn, ngập úng và xâm nhập mặn;

- Về cơ cấu giống: Cơ cấu giống lúa có sự chuyển biến theo hướng tích cực, đặc biệt là các giống mới, chất lượng cao, như: Nếp, Đài Thơm 8, Nàng Hoa 9, DS1, Lúa Nhật,... có DTGT tăng, tính chung các loại giống này toàn tỉnh gieo trồng được 233 ngàn ha, tăng 17,7 ngàn ha so cùng kỳ và chiếm 35,17% tổng DT lúa. Riêng giống IR50404, do nhu cầu thị trường cao, dễ trồng, chi phí thấp và năng suất thu hoạch cao nên vẫn còn chiếm tỷ trọng đáng kể, với DT 180 ngàn ha (chiếm 28,79% DT lúa), giảm 500 ha;

- Về tình hình sâu bệnh gây hại: Tính chung các vụ, chỉ có khoảng 182,7 ngàn lượt ha lúa bị nhiễm sâu bệnh, bằng 105,38% hay tăng 11,8 ngàn ha so cùng kỳ. Tuy nhiên, mức độ gây hại chủ yếu từ nhẹ đến trung bình nên trong năm không có diện tích bị thiệt hại do sâu bệnh;

- Về thiệt hại do thiên tai: Từ đầu năm đến nay, mưa dông đã gây ngập và đổ ngã khoảng 1.795 ha lúa và hoa màu các loại, bằng 46,14% hay giảm 2.095 ha so với DT bị thiệt hại cùng thời điểm năm trước (gồm: thiệt hại dưới 30% là 212 ha; thiệt hại từ 30-70% là 1.098 ha và thiệt hại trên 70% là 485 ha). Bên cạnh, do mưa lớn kéo dài cộng với đỉnh lũ 2018 dâng cao đã gây thiệt hại trắng 74,5 ha lúa Mùa (2018-2019) của huyện Tri Tôn.

Đến nay, toàn tỉnh đã thu hoạch dứt điểm DTGT các vụ sản xuất trong năm. Năng suất, sản lượng các loại cây trồng hằng năm cả năm 2019 đạt được như sau:

- Cây lúa: Năng suất bình quân các vụ đạt 62,6 tạ/ha, bằng 99,32% (giảm 0,43 tạ/ha) so cùng kỳ (gồm các vụ: Đông Xuân 71,01 tạ/ha, giảm 2,52 tạ/ha; Mùa đạt 40,66 tạ/ha, tăng 8,12 tạ/ha; Hè Thu đạt 57,04 tạ/ha, tăng 1,77 tạ/ha và Thu Đông đạt 58,89 tạ/ha, tăng 0,13 tạ/ha). Sản lượng chung cả năm ước đạt hơn 3,919 triệu tấn, bằng 99,81%, giảm 7,6 ngàn tấn (vụ ĐX 1,659 triệu tấn, giảm 68 ngàn tấn; vụ Mùa đạt 19 ngàn tấn, tăng 18,7 ngàn tấn; vụ HT hơn 1,313 triệu tấn, tăng 34,4 ngàn tấn và Thu Đông 927,5 ngàn tấn, tăng 7,5 ngàn tấn).

- Hoa màu: Do thay đổi cơ cấu DTGT giữa các địa phương trong tỉnh, giữa các loại cây trong cùng nhóm cây trồng và giữa các vụ sản xuất trong năm nên năng suất bình quân chung của một số loại và nhóm cây trồng có mức tăng/giảm khá đột biến so cùng kỳ, cụ thể: Bắp năng suất đạt 73,57 tạ/ha, giảm 9,75% (-7,94 tạ/ha, do giảm DT bắp lai của huyện có năng suất cao là An Phú); khoai sọ năng suất đạt 237,26 tạ/ha, giảm 13,34% (-36,51 tạ/ha, do giảm DT huyện Chợ Mới); đậu phộng năng suất đạt 39,89 tạ/ha, giảm 22,02% (-11,26 tạ/ha); rau dứa các loại đạt 235,95 tạ/ha, tăng 8,02% (+17,53 tạ/ha); ớt cay 167,28 tạ/ha, tăng 10,89% (+16,43 tạ/ha); ... Sản lượng của một số loại hoa màu chủ lực của tỉnh đạt được như sau: Bắp đạt hơn 44 ngàn tấn, giảm 16,9 ngàn tấn (do giảm DT và năng suất thu hoạch); khoai mì 19,9 ngàn tấn, tăng 1,3 ngàn tấn; rau dứa các loại 827,9 ngàn tấn, tăng 98,8 ngàn tấn; đậu xanh 506 tấn (-309 tấn); ớt cay 47 ngàn tấn, giảm 12,7 ngàn tấn so năm 2018.

Giá cả vật tư đầu vào có nhiều biến động so thời điểm cùng kỳ, như: Phân DAP (Philipin) 781 ngàn đồng/bao (tăng 111 ngàn đồng); phân Urê (Phú Mỹ) 400 ngàn đồng/bao (tăng 35 ngàn đồng); NPK Việt Nhật 490 ngàn đồng/bao (tăng 40 ngàn đồng); phân Kali (Canada) 430 ngàn đồng/bao (tăng 55 ngàn đồng); phân Super lân (Long Thành) 190 ngàn đồng/bao (tăng 25 ngàn đồng);.... Có thời điểm, do thu hoạch trong điều kiện mưa bão nên giá bán lúa tươi giảm thấp (dao động từ 4.000-4.500 đồng/kg), tuy nhiên phần lớn giá bán lúa tươi luôn dao động từ 4.200-5.700 đồng/kg, so cùng kỳ mức giá này tăng 500 đồng/kg đối với các giống chất lượng cao nhưng giảm 700 đồng/kg đối với giống IR50404, cho thấy nhu cầu gạo chất lượng thấp ngày càng có xu hướng giảm đáng kể cả trong và ngoài nước). Riêng nếp tươi do lượng cung giảm nên giá bán dao động từ 5.900-6.100 đồng/kg, tăng từ 1.500-1.600 đồng/kg so cùng kỳ.

3. Kết luận

Nhìn chung, sản xuất cây hằng năm năm nay của tỉnh tương đối khả quan. Mặc dù, năng suất lúa Đông Xuân giảm mạnh đã làm cho năng suất chung cả năm giảm 0,43 tạ/ha, tuy nhiên được sự quan tâm chỉ đạo kịp thời của các ngành, các cấp; sự tích cực chủ động trong điều hành sản xuất cũng như đẩy mạnh chuyển đổi cơ cấu cây trồng, tăng cường khuyến cáo nông dân ứng dụng các tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất; công tác thủy lợi được quan tâm đúng mức, sâu bệnh gây hại được kiểm soát tốt, tăng gia sản xuất. Nhờ vậy, tổng DTGT vượt KH và tăng so năm 2018, góp phần làm sản lượng chung cả năm giữ mức ổn định, đồng thời DT các giống lúa

chất lượng và nếp tăng mạnh. Mặt khác, để đảm bảo lợi ích cho nông dân cũng như hướng đến một nền nông nghiệp phát triển bền vững, các ngành, các cấp cần có những chính sách hỗ trợ kịp thời, tìm đầu ra, bình ổn giá cả, đồng thời triển khai thực hiện các quy hoạch, các đề án, kêu gọi đầu tư, hỗ trợ và khuyến khích nông dân tăng gia sản xuất, chuyển dịch cơ cấu cây trồng theo hướng sản phẩm chất lượng, an toàn cũng như mở rộng các mô hình liên kết sản xuất.

Trên đây là một số kết quả đạt được trong sản xuất cây hàng năm cả năm 2019 trên địa bàn tỉnh An Giang./.

Nơi nhận:

- Vụ Thống kê NLTS, TCTK (để b/c);
- VP. Tỉnh uỷ (để b/c);
- VP. UBND tỉnh (để b/c);
- Sở NN&PTNT (để phối hợp);
- Lưu: VT; P. TKNN; P. TKTH (07).

CỤC TRƯỞNG

Thiều Vĩnh An